

Delårsrapport 2021

Kost- och servicenämnd

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Uppföljning av resultatmål	3
2.1 God, jämlik och jämställd hälsa.....	3
2.1.1 Kostnadseffektiv och hållbar måltidsverksamhet med hög kvalitet	3
2.2 Hållbar organisation - Ekonomi i balans.....	5
2.2.1 Hållbar organisation - Ekonomi i balans	5
3 Uppföljning av nämndplan och andra politiska uppdrag.....	9
4 Nämndanalys	10
5 Internkontroll	10

Bilagor

Bilaga 1: Mätplan Kost- och servicenämnden 2021

Bilaga 2: Delårsrapport Kostnämnden jan-aug viktade måltider_ (003)

1 Sammanfattning

Resultatmål

Bedömningen är att kost- och servicenämnden kommer att uppnå resultatmålen för helåret 2021.

Delårsrapporten är en uppföljning av målen, enligt mätplan och aktiviteter planerade för perioden 1 januari till och med 31 augusti. Nämndplan samt mätplan för 2021 är grunden för drift- och utvecklings- samt förvaltningsgruppens arbete.

Kost- och servicenämnden bidrar till målen i Agenda 2030, de mål som bedömts ha en tydlig koppling till nämndens uppdrag är 2, 3, 9, 12 och 13.

Nämndens fokusområden är hög kundnöjdhet, hållbar måltidsproduktion, digitalisering, minskat miljöavtryck samt ekonomi i balans. För att nå hög kundnöjdhet har arbetet med att utveckla menyer enligt önskemål och resultat från 2020 års kundenkät påbörjats. Mätning gällande kundnöjdhet för 2021 sker i slutet av året och redovisas i årsrapporten. Checklista för robusthet kommer att färdigställas under hösten. Förvaltningsgruppen har kartlagt kommunernas behov av informationssäkerhet gällande kostdatasystemet Matilda. Dialog har förts med två värmändska företag som tillverkar miljövänliga förpackningar, vilket är positivt inför kommande upphandling av livsmedelsförpackningar.

Nämnden har getts möjlighet att besvara remiss om Folkhälsost strategi, där nämnden bland annat har lyft vikten av nutritionens betydelse, vikten av en hållbar och regional livsmedelsproduktion samt behov av utbildningsinsatser för ökad kompetens och kunskap rörande undernäring.

Det pågår en granskning av regionens materiel-, livsmedels- samt läkemedelsförsörjning, rapporten förväntas vara klar under hösten.

Storfors kommun gör en utredning gällande matdistribution och undersöker möjligheten att ingå i kost- och servicenämnden.

Coronapandemin har inte påverkat kost- och servicenämnden i någon större utsträckning. Däremot har det varit brist på nötköttsprodukter samt skett en prisökning till följd av den foderbrist som uppstått efter 2018. Grossisterna har minskat sitt utbud, vilket inneburit att det förekommit leveranser av livsmedel, där våra krav inte alltid har uppfyllts.

Det ekonomiska resultatet visar att kostnaderna fram till augusti är nära budget. Kostnad per måltid är lägre än budgeterat medan råvarukostnaden däremot har ökat. Kostnad per måltid till och med augusti ligger på 28,4 kr (budgeterat 29,8 kr).

2 Uppföljning av resultatmål

2.1 God, jämlik och jämställd hälsa

2.1.1 Kostnadseffektiv och hållbar måltidsverksamhet med hög kvalitet

Kost- och servicenämnden ska sträva efter en hög kundnöjdhet och öka andelen inköp av livsmedel i enlighet med svenska miljö- och djurskyddskrav. En hållbar måltidsproduktion omfattas av såväl social som ekologisk och ekonomisk hållbarhet samt robusthet. Det uppnås genom tillgång till säker och näringsrik mat som är anpassad till målgruppen äldre, sjuka och sköra, minskat matsvinn, ökad andel närodlat, svenska och ekologiska livsmedel samt att hållbara krav ställs på arbetsvillkor, transporter och förpackningar vid upphandling.

Nämndens inriktning/intention är att åstadkomma kostnadseffektiv och hållbar måltidsverksamhet med hög kvalitet samt att nämnden ska arbeta i enlighet med relevanta mål i Agenda 2030.

2.1.1.1 Fokusområden 2021; Hög kundnöjdhet, Hållbar måltidsproduktion, Digitalisering, Minskat miljöavtryck.

Hög kundnöjdhet (utveckla menyer utifrån synpunkter, önskemål och nya behov), Hållbar måltidsproduktion (inköp av kött, fågel samt övriga livsmedel sker, när så är möjligt, i enlighet med svenska miljö- och skyddskrav. Säkerställa en fortsatt hållbar måltidsproduktion vid eventuell störning genom att arbeta fram en checklista/plan för robusthet). Digitalisering (Öka informationstillgängligheten samt digitalisera beställning för kund). Minskat miljöavtryck (Inköp av ekologiska livsmedel, förpackningar med god miljöprestanda, minskat matsvinn, klimatanpassade menyer med mindre kött, mer fisk och vegetariska rätter).

Nämnden har besvarat remiss Folkhälsostrategi där vikten av nutritionens betydelse för målgruppen äldre, sjuka och sköra har förts fram samt vikten av utbildningsbehov gällande nutrition och matvanor, för att öka kompetensen och kunskapen om undernäring.

Det pågår en granskning av materiel- och läkemedelsförsörjning, där syftet är att granska om regionstyrelsen samt hälso- och sjukvårdsnämnden, utifrån sina uppdrag och ansvarsområden, har inrättat en ändamålsenlig styrning, uppföljning och intern kontroll för att säkerställa regionens materiel-, livsmedels- samt läkemedelsförsörjning. Rapporten förväntas vara klar i höst.

Drift- och utvecklingsgruppen har påbörjat en diskussion om hur nämnden kan bidra till att främja och utveckla nutritionens betydelse inom kommun och region, exempelvis identifiera eventuella utbildningsbehov.

Avvikelse har förekommit gentemot de mindre leverantörerna, bristerna har handlat om felaktig prissättning, hur prissättning redovisas samt hållbarhetstider. Genom god dialog och samverkan har de flesta av bristerna åtgärdats. Under maj månad framkom brister hos Kronfågel, vilket föranledde att Region Värmland stoppade sina inköp. När bristerna är åtgärdade hos leverantören kommer inköp att återupptas.

Indikatorer

Utfall

Hög kundnöjdhet

Kommentar Enkät skickas ut, till kost- och servicenämndens kunder, en gång per år och redovisas i årsrapporten. Varje år utvecklas menyerna efter önskemål, synpunkter och nya behov från våra kunder. Årets enkät skickas ut i slutet av året.

Hållbar måltidsproduktion, arbeta fram en checklista/plan för robusthet.

Aktiviteter

Status

Utveckla menyer utifrån synpunkter, önskemål och nya behov.

Pågående

Kommentar Menyerna har utvecklats enligt den årliga enkät som skicka ut till nämndens kunder i slutet av 2020. Önskemålen gällde bland annat specifika fiskrätter, som nu har lagts till i menyerna. Information om resultatet och åtgärder har skickats ut till respektive kund. I och med att enkätsvaren är så lika från år till år, så föreslås att enkäten ska delas ut vartannat år och att en strukturerad intervju görs däremellan, vilket skulle ge en bredare och utförligare bild av kundens önskemål och behov.

Aktiviteter	Status
Arbeta fram en checklista för robusthet.	 Pågående
Kommentar Arbetet med att ta fram en checklista plan för robusthet pågår vilken beräknas vara klar innan årets slut.	
Kostnadseffektiv verksamhet, minskat miljövtryck.	 Pågående

2.1.1.2 Agenda 2030; Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur.

Målet innebär att bygga upp en motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering och främja innovation. Region Värmland ska främja hållbar tillväxt och utveckling som leder till starkare företag och bättre kommunikationer i hela länet. I samverkan med andra samhällsaktörer främjar Region Värmland innovativa lösningar. Digitaliseringen ger nya möjligheter som ska tas tillvara för att hantera samhällsutmaningar. Delmål 9.c: Öka tillgången till informations- och kommunikationsteknik samt eftersträva tillgång till internet.

Kost- och servicenämndens bidrag till mål 9. Digitalisering är ett av kost- och servicenämndens fokusområden. Tillgången till informations- och kommunikationsteknik ger möjlighet till digitaliserad beställningsprocess.

Indikatorer	Utfall
Digitalisering, säkra och öka informationstillgängligheten vid beställning.	 Ja
Kommentar Kartläggning av vilken grad av informationssäkerhet som behövs i Matilda är klart. Kartläggningen ligger till grund för pågående upphandling av nytt kostdataprogram (påbörjades i augusti).	

Aktiviteter	Status
Agenda 2030, kost- och servicenämndens bidrag till mål 9. Förvaltningsgruppens arbete under året.	 Pågående

2.2 Hållbar organisation - Ekonomi i balans

Indikatorer	Utfall
Nettokostnad mot budget	

2.2.1 Hållbar organisation - Ekonomi i balans

Kostnad per måltid är lägre än budgeterat och beror till viss del på att det producerats cirka 8000 mer måltider under perioden. Råvarukostnaden har ökat och är mer lik den budgeterade kostnaden per måltid.

	Utfall jan-aug 2021 Kost och Servicenämnden	Budget 2021 fram till aug fördelat 1/12	Avvik
Kostnad	Utfall jan-aug	Budget till och med aug	

	Utfall jan-aug 2021 Kost och Servicenämnden	Budget 2021 fram till aug fördelat 1/12	Avvik
	(tkr)		
Personal	1 934	1 967	33
Råvaror	3 618	3 500	-118
Material	450	500	50
Övriga kostnader	1 124	1 233	109
Totalt	7 126	7 200	74
Kostnad per måltid (kr)	28,4	29,8	1,32
Fördelning	Antal	Antal	
per part	måltider viktade	måltider viktade	
Karlstad	109 557	106 400	-3 157
Kristinehamn	56 227	56 433	206
Kil	8 554	7 267	-1 287
Hammarö	15 232	17 400	2 168
Regionen	60 930	54 400	-6 530
S:a	250 500	241 900	-8 600
Kostnad personal per måltid (kr)	7,7	8,3	0,6
Kostnad råvaror per måltid (kr)	14,4	14,8	0,3
Kostnad material per måltid (kr)	1,8	2,1	0,3
Kostnad övriga kostnader per måltid (kr)	4,5	5,2	0,7
Kostnad per måltid (kr)	28,4	29,8	1,3

2.2.1.1 Mål 2 Ingen hunger: avskaffa hunger.

Målet innebär att uppnå tryggad livsmedelsförsörjning, uppnå en bättre kosthållning och främja ett hållbart jordbruk. Genom folkhälsoarbete, hälso- och sjukvård samt utbildning bidrar Region Värmland till kompetens och förståelse för hälsosam och näringsriktig kost samt till hållbart lantbruk och livsmedelshantering.

Delmål 2.1: Tillgång till säker och näringsriktig mat året om. Delmål 2.2: Utrota alla former av undernäring genom att tillgodose äldre personers näringsbehov. Delmål 2.3: Fördubbla småskaliga livsmedelsproducenters produktivitet och inkomster genom att ställa krav vid upphandlingar.

Kost- och servicenämndens bidrag till mål 2;

- Livsmedelslagstiftningens lagar och krav om hygienrutiner följs.
- Kost- och servicenämndens måltider är näringsvärdesberäknade och anpassade till målgruppen äldre, sjuka och sköra.
- I den mån det är möjligt sker inköp av närproducerade livsmedel.

- Inköp av kött och fågel sker i enlighet med svenska miljö- och djurskyddskrav. Det mesta av kött och fågel är av svensk råvara.

Indikatorer	Utfall
Hållbar måltidsproduktion. Inköp av kött och fågel sker i enlighet med svenska miljö- och djurskyddskrav. Det mesta av kött och fågel är av svensk råvara.	96,9 %
Hållbar måltidsproduktion, andel inköp av svenska livsmedel.	74 %
Kostnadseffektivitet	28,4

Grossisterna har minskat sitt sortiment på grund av pandemin. Vi har haft god tillgång till livsmedel men inte alltid utifrån de krav som ställs enligt svensk lagstiftning. Av den anledningen har det skett en minskning av andelen svensk råvara av kött och kyckling. Minskningen är dock marginell. Andelen kött och kyckling av svensk råvara är 96,9% , vid senaste mätperiod (98,4%), vårt mål är 90 %.

Aktiviteter	Status
Agenda 2030, Kost- och servicenämndens bidrag till mål 2.	 Pågående

Kommentar Kost- och servicenämnden har haft möjligheten att ge remissvar på folkhälso- och Värmlandsstrategin, där vi bland annat har lyft vikten av nutritionens betydelse för äldre, sjuka och sköra och en ökad livsmedelsförädling som också passar offentliga storkök.

Gruppen livsmedelsstrategi Värmland arbetar med att ta fram en definition för "närproducerat". De livsmedel som är från Värmland, Dalsland och Närke märks nu med "närproducerat" i ingrediensförteckningen på de matlådor som skickas ut till kund.

Andelen kött och kyckling av svensk råvara uppgår till 96,9 % (mål 90%). De ekologiska livsmedlen har ökat till 41 % (mål 50 % till år 2024). Svenska livsmedel uppgår till 74 % (mål 70%). Upphandlingen har bidragit och ökat vår möjlighet att göra inköp som ligger i linje med våra livsmedelsmål. Menyplanering samt samverkan och dialog kring nya produkter har också bidragit till ett bättre resultat.

2.2.1.2Mål 3 God hälsa och välbefinnande.

Målet innebär att Säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar.

För att skillnaderna i livsvillkor och hälsa ska minska är Region Värmland - vid sidan av länets kommuner- en nyckelaktör när det gäller att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla. Utöver de egna välfärdstjänsterna verkar regionen indirekt som samverkanspart i det regionala folkhälsoarbetet. Delmål 3.d: stärka kapaciteten när det gäller tidig varning, riskreducering och hantering av nationella hälsorisker.

Kost- och servicenämndens bidrag till mål 3.

- Genom samverkan i Kost- och servicenämnden främjas hälsa och välbefinnande för målgruppen äldre, sjuka och sköra.

Indikatorer	Utfall
Genom samverkan i Kost- och servicenämnden främjas hälsa och välbefinnandeför målgruppen äldre, sjuka och sköra.	

Aktiviteter	Status
Agenda 2030, kost- och servicenämndens bidrag till mål 3.	

Aktiviteter	Status
<p>Kommentar Under rådande pandemi har inga provsmakningar eller studiebesök genomförts, alla möten som hållits i kost- och servicenämnden har varit digitala. Storfors kommun gör en utredning gällande matdistribution och undersöker möjligheten att ingå i kost- och servicenämnden.</p>	Pågående

2.2.1.3Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion.

Hållbar konsumtion och produktion innebär effektiv användning av resurser ur flera olika perspektiv. Genom ökad samverkan med kommuner och andra regioner medverkar Region Värmland till ansvarsfulla val av produkter och tjänster. Delmål 12.3: Till 2030, halvera det globala matsvinnet per person i butik- och konsumentledet, och minska matsvinnet längs hela livsmedelskedjan, även förlusterna efter skörd. Delmål 12.4: Senast 2020 uppnå miljövänlig hantering av kemikalier och alla typer av avfall under hela deras livscykel, i enlighet med överenskomna internationella ramverket, samt avsevärt minska utsläppen av dem i luft, vatten och mark i syfte att minimera deras negativa konsekvenser för människors hälsa och miljön. Delmål 12.5: Till 2030 väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall. Delmål 12.7: Främja hållbara offentliga upphandlingsmetoder, i enlighet med nationell politik och nationella prioriteringar.

Kost- och servicenämndens bidrag till mål 12;

- Minska matsvinn i produktions- och beställningsled.
- Hållbara krav ställs på arbetsvillkor, transporter och kemikalier vid upphandlingar av livsmedel och förpackningar.
- Måltider förpackas i matlådor som har god miljöprestanda.
- Inköp av ekologiska livsmedel och fisk ur hållbara bestånd.

Indikatorer	Utfall
Minska matsvinn i produktions- och beställningsled. • Hållbara krav ställs på arbetsvillkor, transporter och kemikalier vid upphandlingar av livsmedel och förpackningar. • Måltider förpackas i matlådor som har god miljöprestanda. • Inköp av ekologiska livsmedel och fisk ur hållbara bestånd.	

Aktiviteter	Status
<p>Agenda 2030, Kost- och servicenämndens bidrag till mål 12.</p> <p>Kommentar Dialog har förts med två värmländska företag som tillverkar miljövänliga förpackningar, vilket är positivt inför kommande upphandling av livsmedelsförpackningar. Det har varit inkörningsproblem hos de nya mindre livsmedelsleverantörerna, vilket nu är åtgärdade. Det har förekommit brist på nötköttprodukter, vi har också fått prishöjningar (inom ramen för avtal), vilket kan härledas till 2018 då del av djurbesättningar fick slaktas på grund av foderbrist. Under maj månad framkom brister hos leverantör av kyckling (ostuckna kycklingar och rensning av kyckling) vilket ledde till att Region Värmland stoppade inköp. Förbättringsarbete pågår hos leverantören, när bristerna är åtgärdade kommer inköp att återupptas igen.</p>	 Pågående

2.2.1.4Mål 13 bekämpa klimatförändringen.

Målet innebär att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringen och dess

konsekvenser.

Kost- och servicenämndens bidrag till mål 13;

- Hållbara krav på samarbetspartners vid upphandlingar.
- Minska andelen rött kött.

Indikatorer	Utfall
Ekologiska livsmedel. Andel ekologiska livsmedel av den totala livsmedelskostnaden (I linje med regeringens beslut att 30% av den svenska jordbruksmarken ska utgöras av certifierad ekologisk jordbruksmark år 2030 och 60% av den offentliga livsmedelskonsumtionen ska utgöras av certifierade ekologiska produkter år 2030).	41 %
Aktiviteter	Status
Agenda 2030, kost- och servicenämndens bidrag till mål 13.	 Pågående

3 Uppföljning av nämndplan och andra politiska uppdrag

Kost- och servicenämnden är gemensam för Region Värmland och kommunerna i Hammarö, Karlstad, Kil och Kristinehamn. Verksamheten regleras genom "Avtal om samverkan i gemensam kost- och servicenämnd". För nämnden gäller även Region Värmlands reglemente för kost och servicenämnden i Värmland.

Nämnden ska svara gentemot de samverkande huvudmännen för att produktionen av måltider sker i enlighet med de krav som fastställts i samverkansavtal samt för att kostproduktionen sker enligt gällande lagar och avtal.

Varje år ska nämnden upprätta en nämndplan för sitt ansvarsområde och utarbeta förslag till budget och ekonomisk flerårsplan inom de av regionfullmäktige fastlagda ramarna. Nämnden ska avge remissyttranden, utlåtanden och skrivelser inom ramen för nämndens ansvarsområde samt följa och verkställa fullmäktiges beslut, verka för att fastställda mål uppnås samt bereda ärenden som ska till fullmäktige. Nämnden ansvarar för att verksamhetens utveckling, nämndens styrning och uppföljning samt åtgärder vid brister är tillräckligt ändamålsenliga. Beslut ska årligen fattas om internkontrollplan baserad på en bedömning av risker knutna till Region Värmlands övergripande målbild. Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Kost- och servicenämndens uppdrag utgår från nämndspecifikt reglemente och övriga relevanta styrande dokument.

Kost- och servicenämndens uppdrag regleras utifrån bland annat regeringsformen, kommunallagen och förvaltningslagen.

Region Värmland är värdkommun, vilket innebär att den gemensamma nämnden ingår i Region Värmlands nämndorganisation. Region Värmland är juridisk person för gemensamma kost- och servicenämnden.

Lagar och förordningar från Livsmedelsverket och Socialstyrelsen styr arbetet inom måltids- och nutritionsfrågor inom vård och omsorg.

Statens livsmedelsverks näringsrekommendationer för vård och omsorg, 2017.

Socialstyrelsens vägledningsdokument: Att förebygga och behandla undernäring, 2019.

Livsmedelslagen 206:804.

4 Nämndanalys

Det ekonomiska resultatet visar att kostnaderna fram till augusti är nära budget. Kostnad per måltid är lägre än budgeterat medan råvarukostnaden däremot har ökat. Kostnad per måltid till och med augusti ligger på 28,4 kr (budgeterat 29,8 kr).

5 Internkontroll

Från och med delårsrapport 2021 sker rapportering i systemverkyget Stratsys.

Uppföljning sker vid delårs- samt helårsrapporter. Vid varje nämndmöte lyfts större förändringar och/eller avvikelser. Vid varje nämndmöte rapporteras också ekonomiskt utfall, utfallet tas fram månadsvis och finns tillgängligt för nämndens ledamöter. Rapport från drift- och utvecklings- samt från förvaltningsgruppen lämnas vid varje nämndmöte.

Under perioden har tre sammanträden samt beredningsmöten hållits i kost- och servicenämnden, tre möten i drift- och utvecklingsgruppen samt två möten i förvaltningsledningsgruppen.

Delårsrapporten för januari-augusti visar att kost- och servicenämnden uppfyllt de flesta av målen. Enkät om kundnöjdhet kommer att skickas ut under hösten.